

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Ispravnost oddelkov: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 — telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za jugoslovanske in italijanske vojaštvo: UPI S. A. MILANO

Račun: za ljubljanske pokrajine pri pokrajinskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Conti Post No 11-3118

JUTR

Izjava vseh dnevnih ponedeljkov
Narodna mladina mesečno 18.—
in izdajstvo vključno s ponedeljskim jutrom 18.—

Uredništvo:
Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Das harte Ringen im Osten

Gestern wieder über 300 sowjetische Panzer abgeschossen — Feindliche Durchbruchversuche südlich Belaja Zerkow vereitelt — Feindliche Bereitstellungen im Landekopf südlich Rom zerschlagen

Aus dem Führerhauptquartier, 27. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Bei Kertsch wiesen unsere Truppen, hervorragend durch die eigene Artillerie unterstützt, starke Angriffe der Sowjets ab.

Auch im Raum südwestlich Tscherkassy wurden heftige, mit starken Infanterie- und Panzerverbänden geführte feindliche Angriffe in erbitterten Kämpfen abgelehrt oder aufgefangen.

Südöstlich Belaja Zerkow trat der Feind mit mehreren Divisionen, von Panzern unterstützt, zum Angriff an. Seine Durchbruchversuche wurden nach Abschuss von 82 feindlichen Panzern vereitelt. Um eine Einbruchsstelle wird noch gekämpft.

Im Raum südwestlich Schaschkow und südwestlich Pogrebischtsche machten unsere Angriffe nach Abwehr starker feindlicher Gegenangriffe weitere Fortschritte. Allein im Bereich eines Armeekorps wurden hier 66 sowjetische Panzer, 99 Geschütze sowie zahlreiche andere Waffen vernichtet oder erbeutet.

Zwischen Pripiet und Beresina kam es erneut zu schweren Kämpfen, in denen unsere Truppen ihre Stellungen behaupteten und 26 feindliche Panzer abgeschossen.

Nordwestlich des Ilmenskes und im Raum südlich Leningrad stehen unsere Divisionen weiter in schwerem Abwehr-

kampf gegen überlegene feindliche Kräfte. Die Sowjets verloren gestern an der Ostfront 305 Panzer.

Im hohen Norden brachten eigene Stoßtrupps in den Abschnitten Kandalakscha und Murmansk Gefangene und Beute ein. Im Westabschnitt der süditalienischen Front hält der feindliche Druck an. Mehrere auf geringer Breite geführte Angriffe des Feindes scheiterten. Im Ostabschnitt blieben alle feindlichen Erkundungsvorstöße ohne Erfolg.

Südlich Rom versuchte der Feind vergeblich seinen Landekopf zu vergrößern. Seine Bereitstellungen wurden zerschlagen, Angriffe bis zur Stärke mehrerer Bataillone abgewiesen. Gefangene von mehreren englischen und amerikanischen Verbänden wurden eingebracht, sieben Panzer abgeschossen. Die Landungsstellen liegen unter dem Störungsfeuer weittragender Artillerie.

Die Luftwaffe bekämpfte Tag und Nacht die feindliche Landungsflotte vor Anzio mit Kampf-, Torpedo- und Schlachtflugzeugen. Sie erzielte Treffer auf zwei Kreuzern, vier Zerstörern, 12 Transportern und Handelsschiffen mit 47.000 BRT, sowie auf sechs grösseren Landungsflugzeugen. Mit der Vernichtung eines Teiles dieser Schiffe ist zu rechnen. In den Hafenanlagen von Anzio entstanden nach Bombentreffern Brände und Zerstörungen.

Hudi boji na vzhodu

Včera z nova sestreljenih nad 300 sovjetskih oklopnikov
Sovražnikovi poizkusi prodorov južno od Bele cerkve so se izjalovili — Sovražna zbirališča na mostišču južno od Rima razbita

Führerjev glavni štab, 27. Jan. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja: Pri Kerču so zavrnile naše čete, sijajno podprte s topništvom, močne sovjetske napade.

Tudi na področju južnozapadno od Čerkasov so bili v sridnih bojih odbiti ali prestrašeni napadi močnih sovražnikovih pehotnih in oklopnih oddelkov.

Na področju južnozapadno od Zaškova in južnozapadno od Pogrebisča so naši napadi po obrambi močnih sovražnikovih protinapadov nadalje napredovali. Samo na področju enega samega armadnega zbora je bilo uničenih ali zaplenjenih 66 sovjetskih oklopnikov, 99 topov in mnogo ostalega orožja.

Med Pripietom in Beresino je prišlo znova do težkih bojev, v katerih so naše čete odbrale svoje postojanke in sestrelile 26 sovražnih oklopnikov.

Sevnozapadno od Ilmenskega jezera in na področju južno od Leningrada so naše divizije še nadalje v težkih obrambnih bojih z nedmočnimi sovražnikovimi silami.

Sovjetske čete so izgubile včeraj na vzhodnem bojišču 305 oklopnikov.

Na visokem severu so naše udarne čete privedle na kandalakški in murmanski odseki ujetnik in plen.

V zapadnem odseku južnitalijanskega bojišča se nadaljuje sovražnikov pritisk. Več sovražnih napadov na ožjem prostoru se je izjalovilo. V vzhodnem odseku so

ostali brez uspeha vsi sovražni izvidniški sunki. Južno od Rima je sovražnik znan poizkušal povečati svoje mostišče. Njegova zbirališča so bila razbita, napadi do jakosti več bataljonov pa zavrnjeni. Privlačni so bili ujetniki več angleskih in ameriških skupin, 7 oklopnikov je bilo sestreljenih. Izkrčevališča so pod motilnim ognjem daljnostrelnega topništva.

Letalstvo je podnevi in ponoči napadalo sovražna izkrčevalna morišča pred Anzizem z bojnimi, torpednimi in vojnlmi letali. Zadelo je 2 krizarki, 4 rušice, 12 prevoznih in trgovskih ladij s 47.000 tonami ter 6 večjih izkrčevalnih brodov. S topništvom dela teh ladij lahko računamo. Na pristaniških napravah v Anzizu so po bombnih zadetkih nastali požari in razdejavanja.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 27. Jan. DNB. Na zapadnem delu Karelske ožine je bil, kakor javlja četrtkovno finsko vojno poročilo, z velikimi izgubami za sovražnika zavrnjen napad sovjetskega udarnega oddelka, ki je bil podprt s topništvom in z metalni min. Na južnem delu Maasalske ožine je bila preganjanja manjša sovražna skupina, ki se je skušala po ledu približati finskiim postojankam. Pri Rukajärvi je napadel sovražnik s podporo topništva in metalnih min v moči dveh čet finsko oporišče, bil pa je s protisunkom odbit.

Sovjetska ofenziva v polnem razvoju

vendar doslej brez pravega uspeha

Berlin, 26. Jan. DNB. Vojaški dopisnik DNB-ja ugotavlja, da je sedaj med Leningradom in Ilmenskim jezerom sovjetska ofenziva v polnem razvoju. Severni odsek vzhodnega bojišča nudi sedaj že običajno silko sovjetskih veleokup. Z novo koncentracijo množice čet in materiala poizkuša sovjetsko vodstvo prodreti na severu. Nemci operirajo tudi na tem področju v premlenem bojevanju. Oni se izmikajo, kjer je to potrebno in odzvezajo na ta način ponovno vsakemu sunku operativno probojno moč. Bitka ne kaže na vsem področju med Ilmenskim jezerom in Leningradom do danes nikakih momentov, ki bi se kakor koli razlikovali od bojev v zadnjih mesecih v vseh drugih odsekih fronte. Potrebno je zgolj še enkrat ugotoviti, da prežijo na sedanjem bojišču na sovražnika večje nevarnosti kakor na bojiščih južnega odseka. To pa je že v naravi tega prostora kot takšnega. Nemci imajo na severu v ozadju najboljšo cestno in železniško omrežje in nikjer na vsem vzhodnem bojišču niso nemška oskrbovalna oporišča tako ugodno razvrščena za elastično bojevanje kakor prav na tem področju, ki ga hočejo boljševiki z vsilo forsirati. Iz množičnih koncentracij topništva in izmeri, kakršne doslej še ni doživela ta vojna, se more sklepati, da so se boljševiki že v naprej zavedali sile in dobrih strani nemškega obrambnega sistema. Zgolj s to množično koncentracijo težkega in najtežjega topništva jim je uspelo, da so na čelnih točkah svojih najmočnejših kilnovskih koncentracij prodrl v prvo črto nemškega obrambnega sistema, toda, ko si malo bolje ogledamo te postojanke, vidimo, da so jih Nemci morali že sami izprazniti ob presoji celotnega položaja. Drugače si pač ni moglo razlagati, da niso boljševiki s prvimi navalom svoje zimske ofenzive na severu dosegli nobenega pravega uspeha. Topniški udarec in njemu sledeče boljševiške pehotne operacije so bolj ali manj udarjale v prazen prostor. Nemški manever nam ponovno kaže te-

meljno načelo nemške obrambe, izrabitve sleherne nasprotnikove sile sunkov s štedenjem lastnega potenciala.

Še pred kratkim sta bila srednji in južni odsek bojišč prvega reda. Izplača se ogledati si ju malo bolj od blizu, saj sta bili še pred malo dnevi domeni sovjetske ofenzivne moči. To utegne morda jutri ponovno biti, danes pa vidimo na starih bojiščih pozornost zbujačo nemško aktivnost. Posebno na področju južno od Kijeva napredujejo nemške očistevalne akcije, pri čemer imajo boljševiki razmeroma velike izgube. In prav sedaj je v teku vzhodno od Vinice in južnozapadno od Pogrebisča večja nemška napadna akcija, in sicer prav tako z močno topniško podporo in močnim nastopom letalskih oddelkov. Nemški napad je naglo napredoval, čim je strli glavne koncentracijske točke sovjetskih postojank. O sami operaciji in njenem cilju molčijo nemški vojaški krogi, toda bržkone se ne motimo, če predvidevamo, da tudi ta operacija predstavlja zgolj krajevno akcijo.

Sevnozapadno od Kirovgrada so prešli boljševiki nenadoma v napad in so dosegli neki vdor v nemške postojanke, Nemci pa so takoj reagirali z izredno silovitostjo. Z obsevnim protisunkom so odstranili vdor, obkolili vdorile sovražnikove sile in jih popolnoma uničili. V vojaških krogih prestolnice smatrajo ta nenadni sunek za boljševiški prelet. Očividno hočejo boljševiki preiti na nekem drugem mestu tega področja k napadu.

Tudi na kerškem bojišču je bitka ponovno v polnem teku. Sovjetsko poveljstvo meče ojačenja za ojačenji v borbo. S podporo svojih oklopnih enit in pomočjo močnih oddelkov bojnih letal skušajo razširiti prednostje na pristaniškem področju. Deli mesta Kerč so tako postali že bojišče, toda nemška obramba je tako učinkovita, da morajo boljševiki za vsak meter zemlje plačati najtežje krvave in materialne žrtve.

Boji v južni Italiji

Vsi sovražnikovi napadi odbiti — Tudi sunki z oklopniki izjalovljeni

Berlin, 26. Jan. DNB. Na predmostju pri Nettunu so bili 24. januarja zgolj majhni boji. Nasprotnik je poizkušal prodreti preko Mussolinijevega kanala. Njegovi napadi so bili zaustavljeni, neki nadaljnji napad v moči bataljona odbit, čim je neki drugi sunek propadel v ognju nemškega topništva. Dne 25. januarja proti kraju April in tik ob obali z oklopniki izvedeni sovražnikovi sunki so se izjalovili. Nasprotnikovi poizkusi, da bi si z nasilnimi poizvedovami in izvidniškimi sunki preiskrbel podatke o nemških obrambnih ukrepih, so bili brezuspešni.

Na področju ob utrku Garigliana je pustil nasprotnikov prst. Samo na področju Castelforta je 24. januarja sovražnik ponovno napadel z močnejšimi silami in oklopniki. Pršlo je do ogorčenih bojev, ki so trajali ves dan. Nemške čete so odbile vse sovražnikove napade deloma v boju iz bližine in z občutnimi izgubami za sovražnika. Pri tem so uničile 4 ameriške oklopničke t pa »Sherman« in dva nadaljnja onesposobili za borbo.

Zaradi težkih izgub sovražnik 25. januarja ni več obnovil svojih napadov v tem odseku. Znova je izvedel močne napade na Cassino, S. n. Elia in Monte San Croce. Razen nepomembnega krajevnega vdora so bili tudi v tem odseku vsi sovražnikovi napadi v hudih bojih razbiti.

Posledice terorističnega napada na Piso

Milan, 26. Jan. Pri zadnjem anglosakem bombnem napadu na mesto Pisa je bila porušena hiša znamenitega italijanskega astrologa Galileja. Istčasno so bila porušena gledališče Umberto in številna druga poslopja v mestnem središču.

Milan, 26. Jan. Pri bombardiranju mest Viareggio in Torre del Lago Fuocini so ameriški letalci streljali s strelnicami na civilno prebivalstvo. Več ljudi je bilo ubitih in ranjenih.

Učinki nemških letalskih napadov na Anglijo

Zeneva, 27. Jan. Opazovalce britanskega železniškega izvršnega odbora je izjavil po poročilu lista »Yorkshire Post«, da so Nemci od pričetka vojne z zračnimi napadi približno desetstokrat motili železniški promet. Prizadete so bile predvsem grofije York, Hull, Sheffield, Leeds, Withy in Middlesborough. Med najbolj bombardirane železniške proge spada tri in pol milje dolga proga v bližini Coventryja. V eni smi noči je bilo vrženih na njo 40 rušilnih bomb. Neka dve in pol milje dolga proga v londonskem predmestju je bila v devetih mesecih 92 krat poškodovana z nemškimi bombami.

Delno ameriško priznanje izgub

Zeneva, 26. Jan. Ameriški vojni informacijski urad je objavil seznam izgub ameriške vojske in mornarice, ki vsebuje skupno 142.289 moč.

Ze od pričetka vojne objavljajo Zedinjene države kakor Anglija le delna priznanja svojih vojnih izgub. Tako je z izgubami ladij in gradih in tako je tudi s človeškimi izgubami. Na ta način ne zvedo od vojnih hujšakcev v vojno nahajalski narod sploh ne ali šele čez dolgo časa zgolj del resničnih izgub. Tudi sedanje delno priznanje ne ustreza resničnemu stanju in predstavlja samo malenkosten del sedanjih ameriških izgub na raznih bojiščih.

Angleži so se že naveličali ameriških gostav

Stockholm, 26. Jan. Neki nevtralni potnik iz Londona je izjavil, da se je angleške javnosti polastila močna utrujenost od vojne. Vaepovod hrenpenjo po miru in urejenem življenju. Sleherni vprašuje, kako dolgo bo še trajala vojna. V mestu in posebno v gosto naseljenih okrajih čitamo na zido-

vih »Mi hočemo mir« ali »Mosley je hotel mir«, pozornost pa vzbuja vsakomur slabo razmerje med angleškimi civilnimi prebivalstvom in ameriški četami. Te nastopajo kot gospodje in si drznejo Angležem v lice zabrustiti, da bi Anglija že davno izgubila vojno, če je ne bi oni podprli. To jezi Angleže tem bolj, ker so Američani že po prvi svetovni vojni silno očitali Angliji. Z mladimi angleškimi dekleti in ženami postopajo kakor s prosto divjadi in so s svojo nenaravnostjo mnogo pripomogli k padcu morale in razirjenju pregrešnosti, kar velja posebno za London. S svojo dokaj višjo plačo si lahko privoščijo več kakor angleški vojaki in živijo mnogo bolje, kar povzroča razumljivo zavist in jezo Angležev. Povsod, kjer so zabave, jih srečamo. Pri terorističnih napadih na Nemčijo, poroča ta očitve, so izgube na povratku posebno težke. Mnogo obstreljenih letal strmoglavilo v Rokavski preliv in celo nad Anglijo samo strmoglavilo mnogokrat poškodovana letala in se razbijajo. Prenekateriokrat pa se že pri odletu dogajajo nesreče in treščijo bombniki po slabem startu s celokupnim tovorom bomb na tla.

Kaj čaka angloameriške vojake po končani vojni

Zeneva, 27. Jan. Po »Daily Mailu« so izjavili industrijci iz Detroita, središča ameriške avtomobilske industrije, da bo ob koncu vojne samo v tem mestu odpuščenih vojakov nad 600.000 delavcev in delavk. Upanje v kako novo zaposlitev v doglednem času bo zelo slabo.

Sicer je enako kakor angleška tudi ameriška vlada zagotavljala vojakom, da bo po končani vojni vsakdo takoj zopet dobil delo, toda že sedaj je jasno, da bodo tudi te obljube premljene in da se bodo odpuščene angloameriške čete enako kakor po prvi svetovni vojni prepuščene samim sebi ter da se bodo morale uvrstiti v staro milijonsko vojsko brezposelnih.

Prazne obljube angleške vlade

Stockholm, 27. Jan. Britansko ministrstvo za obnovo je v tork obljubilo, da bo vlada objavila v prihodnjih mesecih načrt za povojno nadzorstvo trustov in kartelov. To napoved sprejemajo angleške množice z velikim nezuprejem. Poročevalce Columbia Broadcasting sistema, Murrow, je ironično pripomnil: »Lahko stavimo, da to nadzorstvo ne bo preveč strogo. Trusti in karteli si sicer žele čim večje vladno podporo, istočasno pa seveda čim manjšo vladno nadzorstvo. Enako je tudi mnenje večine v spodnji zbornici.

Ze danes torej lahko rečemo, da bo nadzorstvo nad velikimi silami kapitala, ki ga obljubljajo londonska vlada, zelo nepopolno in širokogrudno, tako da se v resnici plutokratski sistem ne bo prav nič spremenil. To je v času prevladujočega vpliva velikih gospodarskih sil na britansko vlado že tako tudi samo po sebi uverno.

Cilji francoske milice

Pariz, 27. Jan. Zastopnik Darnanda in generalni tajnik milice, Bout de Len, je o priliki razširjenja francoske milice podal tukajšnjemu tisku izjavo o njenem ustroju in njenih nalogah. Objavil je, da šteje milica v južnem pasu trenutno 26 do 30 tisoč moč. Za vsot v milico je treba biti Francoz, brez židovske krvi in brez pripadnosti kaki tajni organizaciji. Nadalje je potrebna prisega. Milica je avtonomna, sodeluje z državno oblastjo in je obenem tudi politični pokret, čigar naloga je borba proti terorizmu in za socializem. Ob koncu je izjavil Darnandov zastopnik, da milica neče tekmoovati z obstoječimi strankami, pač pa je stoplja z njimi v stik ter dosega popolno soglasje.

Pariz, 27. Jan. Generalštabni urad francoske milice objavlja, da bo milica osnošana z zakonom z dne 30. januarja leta 1943, ki je doslej obstojala le v južnem pasu, s takojšnjo veljavnostjo razširila svoje delovanje tudi na severni pas Francije.

Smrtna obsodba francoskega terorista

Pariz, 27. Jan. »Paris Sotr« javlja, da se je danes prvič sestalo eno izmed pred kratkim osnovanih sodišč za sojenje terorističnih zločincev. Vojno sodišče v Marseillu je danes obsodilo morilca predsednika apelacijskega sodišča v Aixu v Provenči, ki so ga ujeli v soboto, ko je skušal umoriti dva policista. Bil je obsojen na smrt in v skladu z določili novega zakona je bila sodba takoj izvršena z ustrelitvijo.

De Gaulle odpotoval v Afzír

Madrid, 27. Jan. V Tangerju zhaajoči list »Espanol« javlja, da je de Gaulle odpotoval iz Afzira na poset v Dakar. Iz Dakara bo odšel še v Brazzaville.

Občutne izgube tolv v Bosni

Berlin, 26. Jan. Izjalovljen komunistični napad na vzhodno bosansko industrijsko mesto Tuzlo je tudi v zadnjih dneh stal tolpe občutne izgube. Dne 21. in 22. januarja so zgolj tu imei 200 padlih in 168 ranjenih.

Tuzlo napadajoči komunisti so imeli nalog, da na vsak način zavzamejo mesto, da bi si lahko preskrbeli živež in obleko. To je ponovni dokaz, kako občutno so nemške očistevalne akcije na bosanskem področju motile oskrbo tolv.

Novi nemški uspehi ob dalmatinski obali

Berlin, 26. Jan. Nemške operacije ob dalmatinski obali so v zadnjem času dovedle zasedbe nadaljnjih otokov do novih uspehov. Ko je bil ob koncu decembra otok Korčula očiščen boljševiških tolv in so v začetku januarja nemške čete zasedle otoka Brač in Šolta pred Splitom, so sedaj tolovaji izgubili tudi otok Hvar.

Prekinitev diplomatskih odnosov med Argentino in osnimi silami

Buenos Aires, 26. Jan. V sredo popoldne je imel državni predsednik general Ramirez preko vseh oddajnih postaj nagovor na argentinski narod, v katerem je objavil prekinitev diplomatskih odnosov z Nemčijo in Japonsko.

Berlin, 26. Jan. Diplomatski dopisnik DNBja piše:

Prekinitev diplomatskih odnosov Argentine z osnimi državami, ki jo je objavil argentinski državni predsednik, ni v Berlinu nikogar presenetila, ker se je mogla pričakovati zaradi že tedne opazovane pritiska in izsiljevalnega manevra Anglo-Američanov nasproti Argentini. Ti manevri so bili posebno jasni in so dosegli svoj vrh v zvezi z črkovalno kampanjo proti Boliviji. Obema državama so očitali, da trpita Ameriki sovražne vojne in s subotane centre in s tem argumentom je Roosevelt končno uspel, da ni izohral zgolj Bolivije, temveč je tudi Argentino prisilil h koraku, katerega posledice nikakor ne bodo padle na Nemčijo, temveč na Anglijo, ki plava v ameriških vodah. Anglija izgubi namreč v resnici s tem, da so Zedinjene ameriške države sedaj položile svojo roko na poslednjo južnamerisko državo, ki je poizkušala ohraniti svojo samostojnost, enega svojih najpomembnejših gospodarskih trgov ne glede na to, da bo morala za vedno opustiti vse svoj politični vpliv v Južni Ameriki. Kakor je morala Anglija svoj vpliv v Evropi žrtvovati v prid Sovjetski zvezi, tako bo morala sedaj odstopiti svoje prednostne položaje v Južni Ameriki v prid Zedinjenih ameriških držav in pri tem utrpeti ogromne izgube v svojih velikih gospodarskih investicijah. In če se argentinska vlada da danes proti svojim interesom uvrščevati med večje ali manjše trbante Zedinjenih držav, pomeni to za Nemčijo, kakor izjavljajo odlični krogi v prestolnici, kvečjemu izgubo enega diplomatskega zastopstva za Argentino pa pomeni ta korak izgubo njene neodvisnosti in za Anglijo izgubo velikega političnega in gospodarskega oporišča, z drugimi besedami, lastni zaveznik jo je izločil z ameriške celine.

Bern, 26. Jan. O prekinitvi diplomatskih odnosov med Argentino in osnimi silami piše zunanepolitični sodelavec »Bunda« med drugim, da se nikakor ne more oprekati, da je zavezniška diplomacija delala očitno v Buenos Airesu a prav drastičnimi sredstvi Argentine so nač postavili, ugotavlja list naravnost pred očmi ali — ali. Prostovalnost ni prekinila argentinska vlada svojih odnosov z osnimi silami. Moralni učinek njenega zadržanja je torej zelo pomeen, na drugi strani pa zaveznikom ni potrebno ponesti se s tem uspehom.

Ribbentropova izjava o argentinski politiki

Berlin, 27. Jan. DNB. Nemški zunanji minister Ribbentrop je dal danes zastopnikom nemškega poročevalskega urada naslednjo izjavo o prelomu diplomatskih odnosov z Argentino:

Ze leta je severnoameriška vlada poskušala pripraviti Argentino do preloma diplomatskih odnosov z državami osi. Pri tem se ni izogibala nikakih sredstev in nikakega pritiska. Ramirezova vlada se je sedaj vdala temu pritisku in se je odrekla zaradi severnoameriške »dobrohotnosti« svoj svobodenosti. Utemeljitev, ki jo navajajo v Buenos Airesu za ta prelom, namreč domnevno soudeležbo članov nemškega poslanstva pri vojnski aferi, je popolnoma neresnična. Obratno je to le ponoven dokaz, da argentinska vlada ni več sama svoj gospod, temveč je tradicionalno prijateljstvo nemškega in argentinskega naroda postalo žrtev brezobzirnih in temnih washingtonskih metod.

Nemčija praktično s prelomom odnosov z Argentino nič ne izgubi, niti glede vodstva vojne niti glede svojih povojnih interesov. Izgubo bo imela pri tem diplomatskem dejanju v resnici le Anglija. Anglija je morala v teku vojne postopoma žrtvovati večno svojih srednjeameriških in južnoameriških interesov v korist ameriškega zaveznika. Sedaj bo končno izgubila svoje postojanke tudi v Argentini, kjer se je doslej še lahko upirala nevzdržnemu prodiranju ameriškega finančnega kapitala. Zakaj na podlagi dobljenih izkušenj bo vsa-

Nemčija in Madžarska se borita za evropsko svobodo

Budimpešta, 26. Jan. Pred odborom vladne stranke v Miskolcu je imel minister Bela Lukacz govor, v katerem je opozarjal na potrebo obranitve notranje in zunanje fronte, kajti vojaška moč Madžarske je odvisna od dela notranje fronte. Kar pred 25 leti poizkuša tudi danes sovražnikova propaganda zasedati neslogo med Madžari. Nemška vojska in madžarski hovi se borijo za evropsko svobodo in branijo madžarske narodne kulturne dobrine proti nevarnosti z vzhoda.

Zasedanje sobranja odgodeno

Sofia, 27. Jan. V sredo se je sestalo sobranje k drugi seji po božičnih počitnicah. Odobilo je od vlade predlagani zakonski osnutek o osnovanju državnega orožništva ter zakon o podaljšanju zakonodajne dobe sedanjega sobranja za eno leto. Nato so bile seje odgodene do 21. marca.

Požrtvovalnost japonskega naroda

Tokio, 27. Jan. Kako je japonsko ljudstvo pripravljeno na žrtve, je razvidno iz izjave, ki jo je podal v četrtek govornik vojne in mornariškega ministrstva v spodnji zbornici. Od pričetka vojne dalje sta prejeli vojska in mornarica vsakovrstnih darov v znesku okrog 830 milijonov jenov. Ta vsota je bila deloma uporabljena za ranjence in za svoje padlih deloma pa za proizvodnjo orožja. Z njo so zgradili nad 4000 letal, ki jih uporabljata japonska vojska in mornarica.

Japonski državni proračun

Tokio, 26. Jan. Finančni minister Kaya je ugotovil pred spodnjo zbornico, da je letošnji državni proračun za približno 14 milijard jenov višji kakor lanski. Večji izdatki bodo izključno uporabljeni za vojne cilje, vse druge potrebe države pa bodo do skrajnosti omejene.

Tokio, 27. Jan. Odločenost japonskega parlamenta, da še nadalje ojači in podpre nadaljevanje vzhodnoazijske vojne je bila ponovno dokazana v četrtek dopoldne, ko je odobrila zgornja zbornica dodatne izdatke za vojne namene v znesku 38 milijard jenov. Predkrog je vlada predložila v ponedeljek proračunskemu odboru spodnje zbornice, ki je bil v tork na plenarni seji soglasno sprejet. S pristankom zgornje zbornice, ki je bil enako soglasen, je postal vladni predlog v rekordnem času komaj 3 dni zakon.

Velik uspeh japonske protiletalske obrambe

Tokio, 27. Jan. »Domei« javlja, da sta japonsko mornariško letalstvo in protiletalsko topništvo zbila 26. januarja dopoldne iz jate kakih 200 letal, ki so poskušala napasti Rabaul, 58 bombnikov in lovcev. Od tega števila odpade 11 letal na protiletalsko topništvo, do čim jih je bilo v letalskih bojih sestreljenih 47.

Angloameriški napadi na bolniške ladje

Tokio, 27. Jan. Na vprašanje v spodnji zbornici je v četrtek odgovoril japonski zunanji minister Sigemicu da je japonska vlada že večkrat najostreje protestirala zaradi angloameriških napadov na bolniške ladje, s sovražne strani pa doslej še ni prispel nikakdo končen odgovor. Sigemicu je poudaril, da bo Japonska že znala izvesti potrebne ukrepe.

Anglija je žrtvovala Poljsko

Bukarešta, 27. j. m. R. »Novi Baal« je naslov sijajnega članka ki ga je napisal ravnatelj »Curentula« o poljsko-sovjetskem sporu, o katerem v rumunskem tisku še nadalje živahno razpravljajo.

Vs narodi Evrope piše list, so ogroženi od Sovjetske Rusije, katere prošorne aenastnosti ni mogoče zajeziti s pakti, in s popirnatimi izjavami, temveč le z odločnim in odpornim, ki »zraža voljo narodov p svobodi«. Po 2000 letih žrtvu je sedaj novemu Baalu, Sovjetski zvezi, narode Danes zahteva ta novi Baal Poljsko, juir Finsko itd. Velika Britanija in Zedinjene države pa hočejo preprečiti smrtne žrtve žrtve z različnimi izjavami, prav tako kakor so deli včasih Baalovi svedci.

Angleško zadržanje v poljsko-sovjetskem sporu napada tudi »Porunca Vremite«. V angleškem listu »Cavalades«, piše list, so bili Poljaki označeni kot »idioti«, ker so zahtevali od Anglije, naj se zanje zavzame. Oj neodvsnosti svoje države pa do potokov krvi so Poljki zaradi politične igre Velike Britanije žrtvovali vse, danes pa niso samo »idioti«, niso le dožvel, da je bilvi zavezniki pošlo prelomilo svoje besedo, temveč morajo končno požrtovati se nesramne žalitve.

Budimpešta, 27. jan. Madžarski list »Oszetirtas« piše o poljsko-sovjetskem sporu, da je Teheran že obrodil svoj prvi grenki sad. Kočljivi poljski problem je bil spravljen na površje v obliki, da ga danes ni več možno postaviti za kulise in tako Angliji kakor Američani morajo sedaj zavzeti pred svetom jeno stališče. Nevtralecem in slepiem sotočakem se bodo končno od odpire ter bodo skupno z vsem svetom spoznali, da »majo edino rešitev zgolj v nemški zmagi«.

Odklonjeno ameriško posredovanje

Amsterdam, 26. jan. Sovjetska vlada je odbila ameriško ponudbo, da posreduje v sovjetsko-poljskem sporu, kakor javlja Reuter po neki v Washingtonu izdani uradni objavi.

Švedski list o ruski zaušnici Rooseveltu

Stockholm, 27. jan. Stockholmski jutranji tisk podčrtava z velikimi naslovi dejstvo, da je Sovjetska zveza odbila ameriški predlog za posredovanje v poljsko-sovjetskem sporu. »Dagposten« piše v komentarju, da si je težko predstavljati, kaj bi bilo stišlo nahuhriliti, kakor je gladka zavrnitev zavezništva posredovalnega predloga. S tem je spravljal Stalin tako Roosevelt kakor Churchill v zelo neprijeten položaj. List pripominja nadalje, da od Napoleonovih dni naprej niso nikdar tako postopali s kakšno zapadno velmožjo. Kako bodo odgovorile Zedinjene države na ta

izzivajoči »ne«, se bo pokazalo v prihodnjih dneh. Vsekakor s to metodo moskovskega zavezništva ne bodo olajšane Rooseveltove skrbi.

Kaj je dživela Latvija pod boljševiki

Praga, 26. jan. Glavni urednik največjega latvijskega lista »Tevija«, Kovalevskis, je govoril pred nemškimi in češkimi uredniki in za stopnki nemškega in češkega javnega življenja o temi »Latvija pod boljševiki«. Kovalevskis je že v mladosti spoznal boljševiški teror. Dokumentarno je opisal prevaro, ki jo je Sovjetska zveza zagrešila nad Latvijo, in je po drobno pojamil dogodke pred boljševiškim vdorom v Latvijo in boljševiški teror, ki je spravljal latvijski narod na rob propada. »Vsakar je latvijski narod moral v tem času sprejeti«, je končal glavni urednik, »je bila oplenjena dežela, uničeno gospodarstvo razrušena, država, poštepana narodna čast in nad 350.000 ubitih ljudi«.

Finski listi proti angleški agitaciji

Helsinki, 27. jan. Kako slabo so v nekaterih angleških krogih poučeni o finskem mišljenju in zadržanju, znova dokazuje, kakor ugotavlja finski list »Suomen Uutiset« v »Sunday Timesu«, ki se zavzema za znočetv Finski Sovjetski zvezi.

Finski list pravi, da se o vrednosti članka sploh ne izplača razpravljati, na vsak način pa je dokaz, kako daleč so se v Angliji že odmaknili od načel Atlantske listne predvsem na dokaz kako slabo so Angleži poučeni o Finski. Saj so vendar vedeli, da boljševiki obale Botičkega zaliva ne morejo doseči brez prejšnjega uničenja vse finske vojske. Rešitev te naloge ni tako lahka, kakor si predstavljajo angleški člankar Britanci bi bili pripravljali izročiti Sovjetski zvezi vso severno Evropo, samo da nadaljuje vojno proti Nemčiji. Neodvno se v Moskvi vselej takih namigov in njihova orientacija na zapad se bo najbrže izviljša tako energično, da se bodo Angleži morali prav čuditi. Tako nevarno pisanje pa mora zbuditi začudenje tudi pri vseh ostalih Skandinavcih, ki so doslej v Angliji še videli zaščitnico pravic malih narodov.

Tudi »Ajan Sunta« se bavi s člankom v »Sunday Timesu« ter pravi, da je njegov vzrok propagandna kampanja proti Finski, v katero stopa sedaj tudi angleška agitacija. Vse skupaj je po mnenju nekaterih skandinavskih glasov predigra propagandne ofenzive, ki hoče Finsko ustrahovati in s tem ohromiti njeno bojno moč. Podobne grožnje pa bodo kakor doslej na Finsko imele le obratni učinek, namreč ojačanje finske udarnosti.

Zbiranje starih kovin in železa

Za obnovo pokrajine, namreč za obnovo žganih in razrušenih kmetijskih domov in gospodarskih poslopij, cest in mostov, sploh za vsa dela, ki naj dajo našemu narodu — kot možnost urejenega, delovnega življenja — bo potrebno mnogo kovinskega, rahnega materiala. V sedanjem vojnem gospodarstvu bo mogoče ta material naročiti samo za zamenjavo starega materiala.

V ta namen bo prirejeno v Ljubljanski pokrajini zbiranje starih kovin in starega železa. Zbiranje bo izvršila šolska mladina po hišah. V poštev pridejo vse vrste kovinskih odpadkov in predmetov, ki so doživeli ali niso imetniku potrebni, posebno predmeti iz bakra, bronu ali litega železa. Taki dosluženi predmeti, ki v maji končani in za poednca ne predstavljajo nobene vrednosti, se najdejo v vsakem gospodarstvu in vsakem podjetju.

V Ljubljani bo zbiranje v dneh 3. 4. in 5. februarja t. l. v drugih krajih pokrajine pa po navodilih in v dnevi, ki jih bodo obločila odnosna glavarstva.

Pozivam vse zavedne Slovence in Slovence, da sprejmejo mlade glasilce obnove domovine prijazno, da jim po možnosti najširšo njihovo prostovolno, naporno nogo in da darujejo za navedeno svrhu jim samim nepotrebne kovinske predmete.

Prezident: divizijski general Rupnik, m. p.

Sprememba določb o registru prebivalstva

Na podlagi člena 1. naredb o upravljanju ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943, št. 4. Službeni list št. 273/86 iz leta 1943, odredjam:

§ 1. Posle z uvedbo in voditvijo registra prebivalstva, za katere so po členih 1. do 36. naredb z dne 25. aprila 1942, št. 94, Službeni list št. 169/41, poklicane občine, občinski anagrafski uradi, župani in občinski službenici, se za območje uprave policije v Ljubljani poverjajo upravniku policije, anagrafskemu uradu uprave policije in organom te uprave v Ljubljani.

§ 2. Odstavek 2. člena 37. določb za uvedbo in voditve registra prebivalstva v občinah ljubljanske pokrajine, odobrenih z naredbom, navedeno v § 1., se razveljavlja.

§ 3. Ta naredba stopi v veljavo 15 dni po objavi v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Ljubljana, 22. januarja 1944.

Prezident: div. general Rupnik, s. r.

Trpljenje suhkrajnske občine

Znana občina Sela-Sumberk je v Suhi krajini med onimi, ki najbolj trpe pod razbojništvom obojestrnih komunističnih oddelkov. Begunec iz te občine, kateremu se je posrečilo rešiti se v Ljubljano, pripoveduje med drugim:

»Sela-Sumberk imajo komunisti že dolgo na piki, ker prebivalcev te občine ne z lepmi in z gradim ne morejo pridobiti za sebe in OF. Le redki so, ki so iz občine odšli v hribe med tolovaje. Zelo mnogo pa jih je že od prvih početkov med protikomunističnimi borci. Zato je občina pri komunistih zelo črno zapisana. Priredili so tudi pri nas več »mitingov«, na katere so s silo zgnali ljudi, poleg odraslih tudi otroke. Govorniki so ponovno grozili, da bodo gospodarstvo uničili vse vasi, katere so jim nasprotni. Če pa se to ne bo zalego, bodo ljudi izselili ali pa jim požgali domače. Tako da bodo storili tudi z našo občino. Tudi v nekaterih drugih občinah so enako grozili. Svoje grožnje res že izvajajo. Stalno ropajo po Selih in okolici. Naropano blago — obleko, živež in živino — spravljajo v vas Reber blizu Zuzemberka. V tej vasi imajo glavno tovarjasko skladišče. Mnogim kmetom so pobrali prav vse, tako da zdaj dobesedno stradajo, čeprav so pridelali hrane dovolj. Ljudje željno čakajo rešitve«.

Tudi iz Bele krajine poročajo, da komunistični tolovaji brezobzirno ropajo, kjer se pojavijo. Navadno proglasijo posestnika, katerega so vzeli na piko, za »plavogardista« ali »belogardista«, čeprav dotičnik največkrat niti ne ve, kaj naj bi to bilo. Potem pridejo k njemu, in mu »revkvirirajo« vse, kar morejo odnesti.

Tudi v Črnomlju samem so mnogim ljudem vse pobrali. Tolažili so jih s tem, da bodo dobivali hrano iz javne kuhinje. Res so priredili tako kuhinjo, vendar pa je poslovala samo teden dni. Potem so jo spet zaprli, ljudem pa pobranih živil seveda niso vrnili.

Nekaj minut s Plešnarjevim Jankom

Te dni je padel, zadet iz zasede od komunističnega morilca, mlad logašid domobranec Janko Pišlar, po domače Plešnarjev.

Fotografija mi je predstavljala obraz, ki se ga spominjam iz otroških let. To si bil Ti, Janko. Ne morem se zvičati v dejstvo, da je od tiste dobe preteklo že mnogo let. Mar sva si mišlila, ko sva še šla po Marekalah in Taboru mlade vojake, da se bova šla čez dobro desetletje vojsko kar za res. Kako čudno bi se nama zdelo, ko bi nama kdo rekel, da bo logašid tla poštopilo slovenska kri. In zdaj se, da so tako blizu časi, ko smo trgli srse po Taboru, nabirali zvončke po Marekalah, se sankali po Gaberku in Režišah do noči, se drsali po dolgih drsaličah, da so nas odrasli preganjali, češ da je poledica nevarna za ljudi in predvsem za živino, ko jo gonijo napajati. Danes so ta tla že posejana z železom in sneg je pordel od krvi. Minuli so časi lepih idil, zakaj pojavili so se ljudje, ki polmujejo romantiko kot klanje in požiganje. Tebe je pokrila notranjska zemlja, vendar bodo zrasle iz Tvoje krvi čudovite rože, ki bodo navdale vse nas domobrnce s čudovito močjo, z močjo, ki izpričuje, da naš narod noče umreti.

Janko, tovariš! Te kličemo po imenu in ti nam odgovorja: »Tukaj!«, zakaj, kako naj bi mogli verjeti, da ni več mladenčca, ki je zašel kmaj žveti. Vendar Tvoji tovariš je življenj in dogradil bodo tisto za kar si padel Ti.

Ljenko Urbančič.

Gospodarstvo

Davki v Zedinjenih državah

Novoletna poslanca predsednika Roosevelta o priliki otvoritve zasedanja kongresa je izzvala v Zedinjenih državah precejšnje vznemirjenje. To vznemirjenje se ne kaže toliko zaradi zahteve po uvedbi delovne dolžnosti za moške od 18. do 64. leta in zaradi državnega proračuna v višini 160 milijard dolarjev, temveč predvsem zaradi načrta o pravičnejšem obdavčenju, ki naj prinese državni blaginji 8 milijard dolarjev novih dohodkov.

Predstavniki ameriške industrije se že sedaj pripravljajo, kako bodo onemogočili sprejetje davčnih predlogov, kakor jim je to uspelo že v oktobru. Takrat je vlada Zedinjenih držav zahtevala nove davke za 15.9 milijarde dolarjev. Te davčne zahteve je morala pozneje pod vtisom ostre kritike zmanjšati na 10.5 milijarde. Ta reducirani predlog pa je proračunski odbor reprezentančne zbornice ob koncu oktobra odklonil in je sprejel drug zakonski načrt s finančnim učinkom komaj 2.5 milijarde dolarjev. Potek razprav je pokazal, da štiti reprezentančna zbornica predvsem interese velekapitala. Zato so vedno najhujše borbe okrog vprašanja družbenega davka in dohodnine. Omenjena dva davka sta v preteklem proračunskem letu prinesla 77% vseh davčnih dohodkov, medtem ko je delež obeh davkov v letu 1939. znašal samo 42%.

Dohodnina je bila povišana že leta 1940., toda donos tega davka je bil povečan predvsem na ta način, da je bila ponovno znizana dohodnina prosta meja dohodkov in so bili k dohodnim pritegnjeni široki krogi prebivalstva z razmeroma majhnimi dohodki. Medtem ko je bilo v letu 1939. le 3.9 milijona dohodnih zavezanih davkoplačevalcev, je sedaj njih število naraslo na 20 milijonov. Sebe pozneje so pričeli zviševati davčne stopnje v višjih razredih dohodnina. Tako se je skupni donos dohodnine zvišal od 1 milijarde dolarjev v letu 1939. na skoraj 8 milijard v letu 1943.

Davčna stopnja družbenega davka je znašala v letu 1939. 18%, čistega dobička in je bila naslednje leto zvišana na 24%. Poleg tega je bil uveden poseben davek na vojne dobičke, tako da se sedaj oni dobiček podjetja, ki presega predvojno normalo, obremenjuje z davkom do 90%.

Donos družbenega davka se je dvignil od 1.5 milijarde dolarjev v letu 1939. na 10.1 milijarde v letu 1943. Seveda pa so tudi podjetja v polni meri izkoristila vojno konjunkturo in se dobički nadalje dvigajo. V kakšni meri so se povečali dobički velikih družb, nam kaže statistika, ki vsebuje podatke o najpomembnejših ameriških družbah. Tako je dosegel neobdavčeni čist dobiček teh družb v letu 1943. že 22 milijard dolarjev nasproti 19 milijardam v prejšnjem letu, 5.3 milijarde v letu 1939. in 2.4 milijarde v letu 1938. Niti v izredno ugodnem konjunktornem letu 1929. niso bili zabeleženi tako znatni dobički, kajti v tem letu je dosegel neobdavčeni čist dobiček samo 9.2 milijarde dolarjev. Navzile znatno povišanem stopnjam družbenega davka in uvedbi posebnega davka na vojne dobičke je znašal v lanskem letu po odbitku davkov še preostali čist dobiček 8.0 milijarde dolarjev nasproti 7.4 v prejšnjem letu, 4.1 v letu 1939. in 1.5 milijarde dolarjev v letu 1938.

Te številke kažejo v pravi luči, kako navzile povišanem davkom in davku na vojni dobiček izkoriščajo ameriška velepodjetja sedanjno vojno konjunkturo, saj se navzile davkom vsako leto dvigajo dobički. Ti povečani dobički omogočajo družbam poleg plačila povečane dividende, da vsako leto dotirajo svoje rezervne sklade z večjimi zneski. Medtem ko so družbe leta 1940. porabile za plačilo dividend 84.5%, obdavčenega čistega dobička, so naslednje leto v ta namen potrošile le 64.8%, leta 1942. pa le 55%.

To politiko krepitve rezerv utemeljuje ameriška podjetja s tem, da bodo morale družbe po končani vojni imeti na razpolago znatna sredstva za preureditev proizvodnje, predvsem pa za okrepitev konkurenčne zmoglosti na mednarodnem trgu, pri čemer je mišljena predvsem konkurenca nasproti angleškemu podjetjem. Tem številkam dostavlja londonski »Economist« za Anglijo nerazveseljivo dejstvo, da so se kosmatni dobički angleških družb od leta 1939. zmanjšali za eno četrtino, medtem ko so se kosmatni dobički ameriških družb v teku vojne podvojili.

GOSPODARSKE VESTI

Denarni obtok v Nemčiji. Po izkazu nemške Reichsbanke z dne 31. decembra 1943 je znašal ob koncu minulega leta obtok bankovcev 33.7 milijarde mark. Obtok se je v teku leta povečal predvsem zaradi tega, ker se je spričo terorističnih napadov na Nemčijo povečala potreba gotovine v prometu. Prebivalstvo v bombardiranih mestih si drži večje rezerve v gotovini za primer bombnega napada, pa tudi denarni zavodi morajo imeti znatne zneske v gotovini, da lahko v vsakem trenutku zadostijo zahtevam vlagateljev. Poleg bankovcev Reichsbanke je v prometu še za 1.5 milijarde mark rentnih bankovcev in za 1.9 milijarde mark kovane drobiža. Medtem ko je obtok bankovcev v teku lanskega leta narasel za 9.3 milijarde mark (nasproti 5.1 o. o. 5.3 milijarde v prejšnjih dveh letih), se obtok rentnih bankovcev in kovancev ni mnogo spremenil. Pri obtoku kovancev se opaža nadaljnje zmanjšanje obtoka novcev iz aluminijevega bronu pri istočasnem povečanju obtoka novcev iz cinka. Celotni denarni obtok je znašal ob koncu lanskega leta 37.1 milijarde mark nasproti 27.3 o. o. 22.3 milijarde mark ob koncu zadnjih dveh let.

Nova zlitina iz aluminija. Po oznaki »hidronalijum« so pričeli v Nemčiji izdelovati trpežno aluminijasto zlitino, katere specifična teža je zelo nizka, katere trdnost in odpornost pa zelo velika. Trpežnost te zlitine se ne kaže le pri uporabi v morskem vodni, ampak tudi v zvezi s sodo in solmi. Ta zlitina je mnogo boljše od čiste aluminijeve ali od navadnih bakrenol-aluminijastih zlitin. Ker se da zlitina dobro spajati z varjenjem, se bodo lahko iz nje izdelovali tudi večji čolni.

Surovo maslo za prevoz v tropskih krajih. Avstralskim kemikom je po dolgotrajnih poskusih uspelo predelati surovo maslo tako, da se tudi v tropski vročini ne stopi. To surovo maslo nima škodljivih kemičnih dodatkov. Naravno surovo maslo se najprej dehidrira, nakar se mu doda mlečni prah. Tako surovo maslo ima okus, kakor naravno surovo maslo, vendar se topi šele pri 65° C.

Argentina bo pridelovala jute. Južnoameriške države so v teku sedanje vojne znatno razširile svojo industrijsko proizvodnjo. To velja zlasti za tekstilne proizvode, ki jih Južna Amerika tudi že izvažna na svetovni trg. Sedaj poročajo že iz Argentine, da se hoče Južna Amerika osvoboditi tudi glede oskrbe s surovno juto. Argentinska vlada je določila znesek 300.000 pezo za nakup semen jute. Pridelovalne jute ni mišljeno samo za dobo, dokler trajajo sedanje težave pri prevozu surove jute iz Indije, temveč nameravajo obdržati pridelovanje tudi po končani vojni, ker so klimatske razmere Argentine za pridelovanje jute zelo ugodne. Argentina namerava juto pridelovati ne samo za svoje lastne potrebe, temveč predvsem za izvoz v Severno Ameriko. Argentina pa ne bo izvažala surove jute, temveč izdelke iz jute.

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesa na odrezek »J-9«

Potrošniki bodo dobili v soboto dne 29. t. m. pri svojih mesarjih 20 dkg govejega mesa proti odvzemu odrezka »J-9« jenuarske živilske nakaznice, izdane od mestnega preiskovalnega urada v Ljubljani. Vsi mesarji morajo biti zaradi dodelitve mesa v petek 28. t. m. točno ob 9. uri na mestni klavnic.

Razdeljevanje krompirja

Od 28. t. m. do 4. II. t. l. se bo razdeljeval krompir po 1 kg na odrezek 7 krompirjeve nakaznice, izdane od Mestnega preiskovalnega urada v Ljubljani.

Krompir bodo delile naslednje tvrdke: Gregoric & Co. (Bleiweisova 15), Konzumno društvo Vič (Tržaška c.), Nab. združenja uslužb. (Vodnikov trg 5), Niklsbachner (Bleiweisova 36), Jelačič Ivan (Aškerčeva 3), Nab. zadr. železn. (Cesta soške divizije 3).

Prodaja se bo vršila po naslednjem vrstnem redu: dne 28. t. m. črke A—D, 29. t. m. E—I, 31. t. m. J—N, 1. februarja O—T, 3. februarja U—Z in zamudniki.

Krompir na še ostale odrezke 4, 5, 6 nakaznice za krompir se bo delal dne 28. t. m.

Razdeljevanje jabolk

Od 28. t. m. do 4. februarja t. l. se bodo razdeljevala jabolka po 1 kg na odrezek »J-11« navadne živilske nakaznice, izdane od Mestnega preiskovalnega urada v Ljubljani.

Jabolka bodo razdeljevali sledeče tvrdke: Gospodarska zveza (Majstrova 10), Kmetijska družba (Novi trg), vse nabavljalne zadruge in konzumna društva, trgovci s sadjem in zelenjavo (stojnice na živilskem trgu ter vse specialne sadne trgovine po mestu, tvrdka »Ekonom« (Kolodvorska ul.), Niklsbachner (Pražakova) in Smrkolj (Vojnijskova).

Vrstni red: dne 28. t. m. črke A—D, 29. t. m. E—I, 31. t. m. J—N, 1. febr. O—T, 3. februarja U—Z in 4. febr. zamudniki. Prodajna cena 13 lir za kilogram.

Prevod opozarja potrošnike in zlasti trgovce, da se pri razdeljevanju jabolk točno držijo vrstnega reda.

Poziv strankam

Čepeljni Franc, Božič Ana in Maruša Marja se naj zgledajo na Prevodu — odsek za meso, Novi trg št. 4-III, da dobijo nazaj pozabljene nakaznice.

Sporod IV. simfoničnega koncerta

letošnje sezone obsega poleg Beethovnov 4. simfonije tudi dvojce del iz slovenske simfonične literature in sicer Novakovo »Slovaška suita« in Dvořakovo uverturo »Karneval«. Novakova »Slovaška suita« je bila poslednjič izvajana v naši koncertni dvorani lani ob koncu maja. Izvajal jo je s simfoničnim orkestrom blagopojni dirigent g. Niko Stritar in je bila takrat izredno topla sprejeta. Slovaška suita je velepomembno Novakovo delo, ki nam slika prizore iz življenja Slovakov in je v delu samem porabljenega mnogo slovaškega folklorja in sijajni obdelavi velikega češkega mojstra. Delo ima pet stavkov, in sicer nosijo posamezni odstavki naslednje naslove: V cerkvu, Med otroci, Zaljubljenca, Na plesišču, V Noči. Poleg Novakova je na sporedu tudi Dvořakova uvertura »Karneval«. Vstopnice vseh vrst in cen so na razpolago v knjižarni Glasbene Matice. Koncert bo v ponedeljek 31. t. m. ob 18 v veliki uniojski dvorani.

Zaplemba imovine upornika

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani z dne 26. januarja 1944 objavlja odločbo o zaplembi imovine upornika Kunca Antona, posestnika v Kalah št. 1 v logaškem okraju, in imovine njegovih rodbinskih članov.

Kratke vesti z vsega sveta

Stockholm, 20. jan. R. »Angleški mladoletni delavci se potepajo vse noči po cestah enega najbolj znanih obojestrnih središč, ker nihče zanje ne skrbi in nimajo nobenih skupnih prostorov«, piše londonski »Daily Herald«. List pripominja, da je sedaj vsaj uspešno dati tem mladoletnim delavcem v večernih urah na razpolago nekaj po večerji neuporabljenih ljudskih kuhinj. To pa je tudi vse, kar je država storila za njihovo oskrbo.

Zeneva, 24. jan. DNB. Londonski »Daily Express« javlja, da vlada na vsem Svetu napreduje Zedinjenih držav strahovito suša. Celotna letina te »ameriške žitnice« je v nevarnosti. Tudi izgledi na žitno in letino rži so slabi. Polovica ozemlja v državi Nebraska je že uničena. Če ne bo dovolj dežja, bo tudi poletna letina pod povprečjem.

JANUARSKI ROMAN DK

je izšel

Je to fantastični roman žulavskega »NA SREBRNI OBLI«. Oni naročniki, katerim se »Dobra knjiga« ne dostavlja na dom, ga lahko dvignejo v upravi »Jutra« v Narodni tiskarni.

V nadrobni prodaji se dobi novi roman tudi v upravi »Jutra« in v vseh knjižarnah po ceni 13 lir za broširano in 28 lir za vezano knjigo.

Prava oznaka „titovcev“

»Deutsche Adria-Zeitung« z dne 21. t. m. je iz peresa Ericha v. Jaenickeja objavila zanimiv prikaz o pravi podobnosti boljševizma v baltičkih državah za časa sovjetske zasedbe baltičskih držav. V uvodu k temu dokumentarnemu članku piše pisec med drugim:

»Partizani so tolpe, ki jih arže boljševiški komarski pod pritiskom in ki ropajo svoje lastne ljudi in zažigajo vasi. V mestih pa more in terorizirajo civilno prebivalstvo in skušajo vzpostaviti krajevno mestno upravo. — S temi odkritimi besedami je neka ameriška revija označila tudi prave naloge Tita in njegovih tolp. Morla se tu in tam še dobe neprizadeži, ki bi hoteli v tolovajskem problemu iskati tudi še romantično stran. Pri trezni presoji pa ne more biti za nikogar dvoma, da gre tu le za prednje straže in pripravljalce poti za Moskvo, ki naj bi za hrčkom nasprotnika z umori, terorjem in napadi doseči to, kar jim je navzile izdajci v odprtem boju nedosegli. Na začetku poti naj bi stal »sovjetski maršal« Tito, na koncu pa sam Stalin s svojimi že preizkušenimi »osvebovalnimi« metodami. V tem pogledu ne sme biti nobenega dvoma, kajti sicer bi Evropa zmoto zelo drago plačala.«

Ti to problem je tu povsem jasno postavljen za vsakogar, ki misli s svojimi močmi. Vsa prikrivanja, ki se jih njegova krkela poslužujejo, so le maske, ki naj preslepe lahkoverne ljudi. Dejansko se za vsem tem zločinskim početjem, ki se je tu di pri nas že v celoti razgalilo, skrivajo najodvratnejši komunistični nameni na vsem Balkanu. Zato se lahko za Titove tolpe in moskovske nakane v ozadju navdušuje le tisti, ki ne ve, kaj je komunizem, ker ga ni še izkusil. Slovensko ljudstvo je skozi to šolo razkrinkane komunizma že šlo in se zato ne more več predajati nikakoli utvrti o »demokraciji«, »slovenske ali drugih nedolžnih ciljih tega »osvebovalnega« pokreta. Dosedanje izkušnje s temi tolovaji so slovenski narod izmordile in ga postavile v vrsto odločnih borcev proti komunizmu. Njegovo domobranstvo je nastalo in se razvilo v mogočen narodni pokret, ki iz tega globokega spoznanja.

Zaplenjen arhiv »Tomšičeve brigade«

Domobranske posadke po Notranjskem in Dolenjskem ne počivajo v svojih postojankah. Dan za dnevom delajo patrolne obhode po okoliških krajih ter jih čistijo komunističnih krdel in terencev. Pred dnevi smo poročali o lepih uspehih, ki so jih v tem in v preteklem tednu dosegle skupine novomeške domobranske posadke na svojih obhodih. Sedaj prihaja iz Borovnice poročilo o lepem plenu, ki je padel v roke tamkajšnji domobranski posadki. Neka njena patrolja je preiskovala gozdove pri znanem štampetovom mostu med Verdrom in Logatcem. Pri tem je v gostem gozdu zasledila skladišče komunističnih spisov, ki je bilo zakopano v zemlji in dobro skrito. Spisel so bili trdno zaviti v nepremočljivo platno in vloženi v močan zaboj, tako da so popolnoma ohranjeni, čeprav so bili zakopani najbrže že dva meseca. Ko so jih razvili, so ugotovili, da so dobili v roke cel arhiv znane komunistične »Tomšičeve brigade« za meseca september in oktober 1943.

Oddelek grozupelske domobranske posadke je 16. t. m. nenadoma prišel v Spodnjo Slivnico pri Mlačevem, kjer so se v prejšnjih dneh parkrat pojavili obojestrni komunisti. Ti se to nedeljo niso prikazali, najbrže so bili pravosodno obsodeni, da so tla za nje tam prevročila. Kljub temu pot domobrncev ni bila zaman, ker so v Spodnji Slivnici ujele nekega znanega komunističnega kurirja in zaupnika.

Obletnica osvoboditve Barcelone izpod rdečega jarma

Barcelona, 26. jan. Barcelona, ki so jo kot eno izmed zadnjih španskih mest rešile 26. januarja l. 1939 Francove čete izpod rdečega terorja, je v sredo praznovala peto obletnico te osvoboditve.

Plaz zasul 15 smučarjev

Budimpešta, 27. jan. Smučarska patrola madžarske mladinske organizacije Levente se je hotela povzpeti na Horthyjev vrh pri Borsu v Karpatih. Zasul jo je plaz. 15 smuč

